

लोक सेवा आयोग
नेपाल संसद सेवा राजपत्रांकित तृतीय श्रेणी, शाखा अधिकृत वा सो सरह पदको आन्तरिक प्रतियोगितात्मक
लिखित परीक्षा (कानून समूह) को पाठ्यक्रम
द्वितीय पत्र :- कानून समूह
खण्ड (क) :- अंक २०

१. कानूनको सामान्य सिद्धान्त: १ प्रश्न X १०अंक = १० अंक
- १.१ कानूनी शासन सम्बन्धी सिद्धान्तको सामान्य जानकारी
- १.२ शक्ति पृथकीकरणको सिद्धान्तको सामान्य जानकारी
- १.३ प्राकृतिक न्यायको सिद्धान्तको सामान्य जानकारी
- १.४ फौजदारी न्यायको सिद्धान्तको सामान्य जानकारी
२. संवैधानिक कानून: १ प्रश्न X १०अंक = १० अंक
- २.१ नेपालको संवैधानिक कानूनको विकास
- २.२ नेपालको अन्तरिम संविधान, २०६३ र यसको कार्यान्वयन पक्ष

खण्ड (ख) :- अंक २०

(१ प्रश्न X १० अंक र २ प्रश्न X ५ अंक = २० अंक)

३. कार्यविधि कानून सम्बन्धी सामान्य जानकारी:
- ३.१ देवानी कार्यविधि
- ३.२ फौजदारी कार्यविधि
- ३.३ विशेष कार्यविधि
- ३.४ संक्षिप्त कार्यविधि
- ३.५ हकदैया
- ३.६ हदम्याद
- ३.७ प्राडन्याय
- ३.८ प्रमाण कानून
४. प्रशासनिक कानून सम्बन्धी सामान्य जानकारी:
- ४.१ प्रशासनिक कानूनको सामान्य परिचय
- ४.२ अर्धन्यायिक निकाय सम्बन्धी जानकारी
- ४.३ प्रशासनिक कार्यको न्यायिक नियन्त्रणको जानकारी
- ४.४ प्रत्यायोजित व्यवस्थापन सम्बन्धी जानकारी

खण्ड (ग) :- अंक २०

(१ प्रश्न X १० अंक र २ प्रश्न X ५ अंक = २० अंक)

५. अदालत तथा अदालतको क्षेत्राधिकार सम्बन्धी जानकारी
- ५.१ अदालतको तहगत संरचना
- ५.२ शुरु तहको अधिकार क्षेत्र
- ५.३ पुनरावेदन अधिकार क्षेत्र
- ५.४ असाधारण अधिकार क्षेत्र
- ५.५ दोहो-चार्ज पाउने अधिकार क्षेत्र
- ५.६ पुनरावलोकन सम्बन्धी अधिकार क्षेत्र
- ५.७ परामर्शदायी अधिकार क्षेत्र
६. विवाद समाधानका वैकल्पिक उपायहरू सम्बन्धी सामान्य जानकारी:
- ६.१ मध्यस्थता, समन्वय, मेलमिलाप
- ६.२ विवाद समाधानका अन्य उपाय
७. विविध:
- ७.१ विशेष अदालत र न्यायाधिकरण
- ७.२ अर्ध न्यायिक निकाय
- ७.३ न्याय परिषद र न्याय सेवा आयोग
- ७.४ मानव अधिकारको प्रवर्धन र संरक्षण सम्बन्धी व्यवस्था
- ७.५ नेपाल पक्ष भएका मानव अधिकार सम्बन्धी लिखतहरूको सामान्य जानकारी
- ७.६ भूपरिवेष्ठित मुलुकको अवधारणा र त्यस्तो मुलुकको अधिकार सम्बन्धी सामान्य जानकारी

लोक सेवा आयोग
नेपाल संसद सेवा राजपत्रांकित तृतीय श्रेणी, शाखा अधिकृत वा सो सरह पदको आन्तरिक प्रतियोगितात्मक
लिखित परीक्षा (कानून समूह) को पाठ्यक्रम
खण्ड (घ) :- अंक ४०

(३ प्रश्न X १० अंक र २ प्रश्न X ५ अंक = ४० अंक)

८. संसदीय पद्धति र सुशासन
- ८.१. संसदीय र अध्यक्षतात्मक पद्धतिको परिचय र विशेषता
 - ८.२. नेपालको अन्तरिम संविधान, २०६३
 - ८.३. शक्ति पृथकीकरण र नियन्त्रण तथा सन्तुलनको सैद्धान्तिक ज्ञान तथा नेपालमा यसको प्रयोग
 - ८.४. नेपाल, भारत, बेलायत र अमेरिकाको विधि निर्माण प्रक्रियाको सामान्य जानकारी
 - ८.५. सुशासनमा संसदको भूमिका
 - ८.६. कार्यकारीमाथि संसदको नियन्त्रण (Parliamentary Control Over Executive)
 - ८.७. संसदमा प्रतिपक्षको भूमिका
 - ८.८. अन्तर्व्यवस्थापिका संघ सम्बन्धी जानकारी
९. संसदीय गतिविधि र आर्थिक कार्य प्रणाली
- ९.१. संसदीय गतिविधि र अभ्यास सम्बन्धी जानकारी
 - ९.२. व्यवस्थापिका-संसदसंग लोक सेवा आयोग, महालेखा परीक्षक र अख्तियार दुरुपयोग अनुसन्धान आयोगको सम्बन्ध
 - ९.३. व्यवस्थापन कार्यविधि र आर्थिक कार्य प्रणाली प्रक्रिया
 - ९.४. सचिवालय संचालन तथा व्यवस्थापन समितिको भूमिका
 - ९.५. सरकारको कार्य क्षेत्र सम्बन्धी आधुनिक अवधारणा
 - ९.६. संसद र सार्वजनिक सञ्चार माध्यम बीचको सम्बन्ध
 - ९.७. भ्रष्टाचार निवारण सम्बन्धी कानूनी व्यवस्था र अख्तियार दुरुपयोग अनुसन्धान आयोगको भूमिका
 - ९.८. संसद सचिवालय आर्थिक व्यवस्थापन नियमावली अनुसार खर्च गर्ने तरिका
 - ९.९. संचित कोष तथा खाता संचालन व्यवस्था
 - ९.१०. बजेटको तयारी निकास प्रक्रिया
 - ९.११. सरकारी सम्पत्तिको जिम्मा
 - ९.१२. पेशकी फछ्यौट
 - ९.१३. बेरुजु माथिको नियन्त्रण
१०. नेपालको अन्तरिम संविधान, २०६३ मा विधि निर्माण सम्बन्धी व्यवस्था
- १०.१. विधेयक र तिनका प्रकार, अर्थ विधेयक र सामान्य विधेयक
 - १०.२. सरकारी विधेयक र गैर सरकारी विधेयक
 - १०.३. विधेयक, ऐन बन्ने प्रक्रियाका चरणहरु
 - १०.४. प्रत्यायोजित व्यवस्थापन
 - १०.५. ऐन संशोधन प्रक्रिया
 - १०.६. अध्यादेश
 - १०.७. संविधान संशोधन प्रक्रिया
११. समिति प्रणाली
- ११.१. व्यवस्थापिका-संसदका समितिहरुको गठन, काम, कर्तव्य र अधिकार
१२. संसद सचिवालयको उद्देश्य, संगठनात्मक ढाँचा, काम, कर्तव्य र अधिकार
- १२.१. व्यवस्थापिका-संसद सचिवालय सम्बन्धी ऐन, २०६४
 - १२.२. व्यवस्थापिका-संसद सचिवालय कर्मचारी प्रशासन नियमावली, २०६५
 - १२.३. व्यवस्थापिका-संसद सचिवालय आर्थिक व्यवस्थापन नियमावली, २०६५
 - १२.४. मर्यादापालक सम्बन्धी नियमावली, २०५९
 - १२.५. व्यवस्थापिका-संसद नियमावली, २०६३
